

**2022/2023. TANÉVBEN ÉRVÉNYES
TANTÁRGYI PROGRAM
(I. ÉVFOLYAMRA IRATKOZÓ HALLGATÓK RÉSZÉRE)**

Tantárgy teljes neve: A gyógyszerészeti terminológia latin alapjai	
Képzés: egységes osztatlan képzés (gyógyszerész)	
Munkarend: nappali	
Tantárgy rövidített neve: A gyógyszer. termin. lat. alapjai	
Tantárgy angol neve: The Latin basics of pharmaceutical terminology	
Tantárgy német neve: Grundlagen der pharmazeutischen Terminologie	
Tantárgy Neptun kódja: GYKNYE111GIM	
Tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy oktatásáért felelős szervezeti egység: Szaknyelvi Intézet	
A tantárgyfelelős neve: Dr. Fogarasi Katalin Elérhetőség: - telefon: +36-20-670-1330 - e-mail: fogarasi.katalin@semmelweis-univ.hu	Beosztás, tudományos fokozat: Igazgató, PhD
A tantárgy oktatásában résztvevő(k) neve(i): (elmélet/gyakorlat) Dr. Ittzés Dániel Dr. Keresztélyné Dr. Barta Andrea Dr. Szabó Mária Dr. Vágási Tünde Dr. Varga Éva Katalin	Beosztás, tudományos fokozat: PhD PhD PhD PhD PhD
A tantárgy heti óraszám: ...0.... óra elmélet ...2.. óra gyakorlat	A tantárgy kreditpontja: ...2... kredit
A tantárgy feladata a képzés céljának megvalósításában: A gyógyszerészeti latin terminológia gyakorlatközpontú oktatásának célja, hogy a hallgató készségszinten elsajátítsa, felismerje és használja a gyógyszerészeti szakma gyakorlásához nélkülözhetetlen szakkifejezéseket és nevezéktant.	
A tantárgy rövid leírása: A tananyag elrendezését a funkcionális szemlélet vezérli. Minden anyagrész az gyógyszerészeti–orvosi szaknyelv különböző tartományainak egy-egy latin nyelvi jellegzetességét járja körül. A szaknyelvi ismeretek és a leckékben szereplő feladatok a gyógyszerészeti terminológia fő területeinek, gyógynövények és drogjaik nevének, gyógyszerkészítmények nevének elsajátítását, valamint a gyári és a magisztrális receptek értelmezését szolgálják autentikus szemléltetőanyagok orvosi dokumentumok (ambuláns lapok, zárójelentések) felhasználásával. Ezenkívül az orvosi dokumentumok értelmezéséhez nélkülözhetetlen terminológiai alapokkal is megismerkednek a hallgatók.	
Főbb tartalmi csomópontok: - a hatékony gyógyszerészeti kommunikáció terminológiai alapjai és a szakkifejezések tudatos használata - a növényi drogok neveinek és egyéb gyógyszeralapanyagok neveinek felismerése és a helyes használata - gyógyszerkészítmények hatástanához alapvető egyszerű klinikai diagnózisok, eljárások értelmezése, helyes használata - a gyári és magisztrális receptírás formai követelményei és a mennyiségi kifejezések helyes használata a latin grammatika szabályai szerint	
A kurzus elvégzése után a hallgató - ismeri a gyógyszerészeti szaknyelv, terminológia és nomenklatura fogalmát és megjelenési szintjeit - ismeri a vényírás és értelmezés szaknyelvi igényét - ismeri a különböző szakterületek nevezéktanainak megbízható forrásait - ismeri a szakszókincs latin nyelvi struktúráját - ismeri a szaknyelvi kifejezések igényes, félreérthetetlen megfogalmazását - képes a gyógyszerészeti–orvosi szaknyelv értő befogadására - képes készítményneveket értelmezni és helyesen használni - képes egyszerűbb görög-latin nyelvű klinikai diagnózist értelmezni - képes gyári és egyszerűbb magisztrális készítményhez való orvosi vényt értelmezni	

<i>Az adott félévi kurzusra vonatkozó adatok</i>							
Tárgyfelvétel ajánlott féléve	Kontakt elméleti óra	Kontakt gyakorlati óra	Kontakt demonstrációs gyakorlati óra	Egyéni óra	Összes óra	Meghirdetés gyakorisága	Konzultációk száma
1. félév	....	28	.....	.....	28	Őszi szemeszterben* Tavaszi szemeszter* Mindkét szemeszterben* (* Megfelelő aláhúzendő)	-
<i>A kurzus oktatásának időterve</i>							
Elméleti órák tematikája (heti bontásban): -							

Gyakorlati órák tematikája (heti bontásban):**1. hét:**

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: a hatékony gyógyszerési szakmai kommunikáció ismerve, valamint a szaknyelv latin elemeinek tudatosítása; a binominális nomenklatura jellegzetességeinek megértése
szókincs: gyógynövények rendszertani nevei
nyelvi ismeretek: kiejtés, minőségjelzős szószerkezetek a rendszertani nevekben (a latin főnév és melléknév alanyesetű egyeztetése)

2. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: a rendszertani név és a drognév kapcsolatának megértése
szókincs: növényrészek és növényi drogok
nyelvi ismeretek: birtokos szerkezet (a latin főnév birtokos esete); tipikus végű főnevek

3. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: a növényi drogokból előállított készítmények megnevezéseinek megértése
szókincs: növényrészek, növényi drogok és a belőlük előállított készítmények
nyelvi ismeretek: minőségjelzős birtokos szerkezetek a gyógynövényi készítményekben (a latin melléknév birtokos esete)

4. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: növényfajok nevei; gyógyszerformák és gyógyszerhatások megnevezéseinek megértése
szókincs: gyógyszerformák
nyelvi ismeretek: tipikus végű főnevek, többes szám a gyógykészítmények neveiben (a latin főnév és melléknév többes számú alanyesete)

5. hét: 1. írásbeli számonkérés

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: gyógyszerészeti készítmények javallatainak, felhasználási módjainak használata
szókincs: FoNo-készítmények nevei
nyelvi ismeretek: elöljárószók acc.-szal

6. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: az orvosi vény szerkezetének megismerése, magisztrális készítmény rendelésének megértése
szókincs: számnevek és mértékegységek
nyelvi ismeretek: a recept tárgyessetű szerkezetei

7. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: gyári készítmények rendelésének megértése megszámlálhatatlan gyógyszerformák esetén
szókincs: gyári készítmények gyógyszerformái és kisereléseik
nyelvi ismeretek: egyes számú birtokos eset a recepten

8. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: a dividált és a diszpenzált recept formai különbségeinek megismerése; magisztrális készítmények csomagolóanyag-neveinek használata
szókincs: csomagolóanyagok
nyelvi ismeretek: az orvosi vény utasításai (felszólítások a latinban)

9. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: összetevők jellegére és felhasználás céljára utaló gyógyszerészeti készítmények nevének értelmezése, javallataik, felhasználási módjuk megismerése
szókincs: releváns FoNo-készítmények nevei
nyelvi ismeretek: elöljárószók abl.-szal, gyakoribb prepozíciós szerkezetek növénynevekben, recepteken és diagnózisokban

10. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: kúpok, pilulák rendelésének jellegzetességeinek megértése
szókincs: releváns FoNo-készítmények nevei, összetevői
nyelvi ismeretek: technikai előírások

11. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: gyári készítmények rendelésének megértése és megszámlálható gyógyszerformák esetén
szókincs: megszámlálható gyógyszerformák
nyelvi ismeretek: többes számú genitivus a recepten

12. hét:

a kurzus anyagának rendszerezése és a nyelvi ismeretek szintetizálása

13. hét:

2. írásbeli számonkérés

14. hét:

kurzuszárás: értékelés, javítás, jegybeírás

Az egyes csoportok képességétől, igényeitől és a tananyag aktualizálásától, fejlesztésétől függően kisebb változások a félév menetében elképzelhetők. Ezek azonban nem érintik a félév folyamán elvégzendő anyag témáját és mennyiségét.

Konzultációk rendje: megbeszélés szerint

<i>Kurzus követelményrendszere</i>
A kurzus felvételének előzetes követelményei: -
A foglalkozásokon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás igazolásának módja, pótlás lehetősége: Legfeljebb 3 hiányzás megengedett; ennél több hiányzás esetén a hallgató az adott tanítási héten egy másik csoport tanóráján való részvétellel vagy beadandó feladattal pótolhatja mulasztását (legfeljebb egy alkalommal); az a hallgató, aki a gyakorlati órák több, mint 25%-áról hiányzik, nem kaphat aláírást. A megengedettnél több hiányzás esetén orvosi igazolás szükséges a tartós betegségről vagy kórházi kezelésről.
Évközi ellenőrzések (beszámolók, zárthelyi dolgozatok) száma, témakörei és időpontjai, pótlási és javítási lehetőségek: Zárthelyi dolgozatok: 5. és 13. hét, valamint Moodle-feladatlapok heti rendszerességgel Téma: az elvégzett tananyag Pótlás és javítás: órán kívüli időpontban
A félév végi aláírás követelményei: Legfeljebb 3 hiányzás megengedett; ennél több hiányzás esetén a hallgató az adott tanítási héten egy másik GYTK-s csoport tanóráján való részvétellel vagy beadandó feladattal pótolhatja mulasztását; az a hallgató, aki a gyakorlati órák több, mint 25%-áról hiányzik, nem kaphat aláírást; aktív részvétel az órákon; a zárthelyi dolgozatok megírása, Moodle-feladatlapok kitöltése. A félév végi osztályzat kialakításában a két dolgozat és a Moodle-feladatlapok eredménye a meghatározó, melyet az órai munka módosíthat. Az összpontszám értékelése: 90 – 100% = jeles (5) 75 – 89% = jó (4) 60 – 74% = közepes (3) 50 – 59% = elégséges (2) 0 – 49% = elégtelen (1)
A hallgató félév során egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa, ezek leadási határideje: -
A félév végi számonkérés módja: gyakorlati jegy
A félév végi számonkérés formája: zárthelyi dolgozat
A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai: -
A tananyag elsajátításához felhasználható jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom listája: Tankönyv: A gyógyszerészeti terminológia latin alapjai. Összeállította: Barta Andrea és Varga Éva Katalin (kézirat) Segédanyagok: Formulae Normales VIII. - Szabványos vényminták. 2022. A betegségek és az egészséggel kapcsolatos problémák nemzetközi statisztikai osztályozása : BNO-10, Tizedik revízió. Budapest, Egészségügyi Stratégiai Kutatóintézet, 1995. Magyar Gyógyszerkönyv VIII. Brencsán orvosi szótár. Szerk.: Krúdy Erzsébet. Budapest, 2002 ³ , Medicina Könyvkiadó Rt. A szaknyelvoktatók által összeállított és kiosztott segédanyagok, online tananyagok
A kurzus tárgyi szükségletei: -
A tantárgyleírást készítette: Dr. Keresztélyné Dr. Barta Andrea, Dr. Fogarasi Katalin, Dr. Varga Éva Katalin